

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie pomnika przyrody - grupy wiązków szypułkowych (*Ulmus laevis*) rosnących przy ul. Jarnołtowskiej we Wrocławiu - oraz zniesienia formy ochrony przyrody z dwóch drzew z tej grupy

Aktem prawnym regulującym kwestie ustanawiania i znoszenia form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*Dz. U. z 2022 r. poz. 916*) W myśl art. 44 ust. 3, 3a i 4 obowiązującej ustawy, zniesienia formy ochrony przyrody, jaką jest pomnik przyrody, dokonuje rada gminy w drodze uchwały, po uzgodnieniu z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska a zniesienie formy ochrony może nastąpić w razie utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Istniejący obecnie pomnik przyrody – grupa czterech wiązków szypułkowych rosnących przy ul. Jarnołtowskiej na odcinku między posesją nr 88 a mostem na rzece Bystrzycy we Wrocławiu, został ustanowiony w drodze Uchwały nr XII/422/99 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 września 1999 r. (*Biuletyn Urzędowy RMW z 30 września 1999 r. Nr 8, poz. 380.*) w sprawie *uznania za pomnik przyrody grupę czterech wiązków szypułkowych (*Ulmus laevis*) rosnących przy ul. Jarnołtowskiej we Wrocławiu.*

W 2015 r. wiąz szypułkowy o nr ew. 34A uległ poważnemu wyłamaniu przewodnika wraz z pęknięciem podłużnym pnia. Drzewo zagrażało otoczeniu ze względu na podwyższoną podatność na złamanie pnia. Wykonano cięcia weteranizujące, redukujące koronę o 25%. Nie usuwano pędów w dolnej części drzewa dążąc do odbudowy korony wtórnej. W marcu 2018 r. zaobserwowano reakcję drzewa na wykonanie cięcia, poprzez pojawienie się pędów na pniu w dolnej części poniżej wykonanych cięć. Przeprowadzono dalszą redukcję korony drzewa w niezbędnym zakresie podyktowaną koniecznością zachowania bezpieczeństwa (wiąz rośnie nad drogą publiczną na posesji prywatnej). Pomimo prób ratowania drzewa po wyłamaniu, ze względu na rozległe pęknięcie pnia rozkład spowodowany przez patogenne grzyby, drzewo zmarło. W obecnym stanie może stanowić zagrożenie dla otoczenia.

Z powodu porażenia holenderską chorobą wiązków oraz agresywnym patogenem – hubiakim pospolitym, wiąz szypułkowy o nr ew. 34D zmarł w 2017 r. Dokonano redukcji martwych konarów i pozostawiono drzewo do naturalnego rozpadu. Obecnie skutek działalności grzybów rozkładających martwe drewno, wiąz może stanowić zagrożenie dla otoczenia.

Oba wiązki rosną na zabudowanych posesjach prywatnych, dodatkowo wiąz szypułkowy o nr ew. 34A znajduje się tuż przy ogrodzeniu oddzielającym posesję prywatną od drogi publicznej. Teren Jarnołtowa, znajdujący się w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy odnotowuje wzmożony ruch turystyczny, zarówno pieszy jak i związany z korytem rzeki Bystrzycy (wynajem kajaków itp.).

W związku z powyższym, w przedmiotowym przypadku zachodzą dwie przesłanki do zniesienia ochrony z pomnika przyrody, są to: utrata wartości przyrodniczych ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody i konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Ponadto, ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r., będąca podstawą prawną Uchwały nr XII/422/99 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 września 1999 r., utraciła swoją moc na podstawie zmiany ustawy o ochronie przyrody z dnia 7 grudnia 2000 r. (*Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21*). Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. w sprawie zmiany ustawy o ochronie przyrody, akty wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy o ochronie przyrody obowiązywały przez 6 miesięcy od jej wejścia w życie, tj. do 2 sierpnia 2001 r. Mimo utraty mocy aktów powołujących formy ochrony przyrody na podstawie art. 11 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, formy jako takie istnieją nadal zgodnie z przepisem art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody.

W stosunku do pomników przyrody ustanowionych przed 2 lutego 2001 r. istnieje konieczność dokonania analizy aktów normatywnych pod kątem potrzeby ich zmian, ze względu na upływ czasu i zmianę przepisów zawierających np. katalog zakazów wynikający z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Stąd podjęcie przedmiotowej uchwały ma na celu również zastosowanie katalogu zakazów zawartych w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (*Dz. U. z 2022 r. poz. 916*) a także określenie sprawującego nadzór nad przedmiotową formą ochrony przyrody – obowiązek ten wynika z art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Wydział Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia wnioskiem WSR-ZL.6120.9.2021.OZ z dnia 31 marca 2022 r. zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, o uzgodnienie projektu uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr XII/422/99 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 września 1999 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu postanowieniem WPN.623.41.2022.GK z dnia 14 kwietnia 2022 r. uzgodnił przedmiotowy projekt uchwały.

Projekt nie zawiera danych prawnie chronionych.